

Laureaci 10. edycji Konkursu o Nagrodę Teatralną im. S. Wyspiańskiego uhonorowani

2021-12-21

Zespół aktorski spektaklu „Dialogi polskie” z repertuaru Teatru Bagatela, Eryk Makohon i Paweł Łyskawa oraz zespół tancerzy-performerów z Krakowskiego Teatru Tańca za „Okno holenderskie”, a także Agnieszka Przepiórska-Frankiewicz i Zośka Papużanka za projekt „W związku z zaistniałą sytuacją” – laureaci 10. edycji Konkursu o Nagrodę Teatralną im. Stanisława Wyspiańskiego odebrali nagrody z rąk prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego podczas uroczystej gali zorganizowanej w Teatrze Bagatela.

Od dziesięciu lat miasto wspiera i docenia dokonania krakowskiego środowiska teatralnego za pomocą Konkursu o Nagrodę Teatralną im. Stanisława Wyspiańskiego. Nagroda jest przyznawana corocznie za szczególne osiągnięcia lub wydarzenia w dziedzinie teatru, w minionym roku kalendarzowym, których miejscem powstania i zasadniczej prezentacji było miasto Kraków.

Patronem nagrody jest jedna z najważniejszych postaci zasłużonych dla teatru, wybitny poeta i dramaturg, scenograf, inscenizator i reformator teatru związany z Krakowem – Stanisław Wyspiański. Jubileuszowa, 10. edycja nagrody zbiega się w czasie z przypadającą w tym roku 120 rocznicą premiery „Wesela” i przypomina o licznych przedsięwzięciach miasta, które mają na celu wyeksponowanie roli Wyspiańskiego w polskiej kulturze.

– Mamy wobec Wyspiańskiego w Krakowie pewne zobowiązanie, bo za życia nigdy nie został należycie doceniony. Najlepszą formą spłaty tego długu jest korzystanie dziś z jego dorobku i sięganie do niezwyklej i wizjonerskiej osobowości, która nadal może inspirować współczesnych twórców. Wyspiański to nie tylko malarz, dramaturg, designer. To przede wszystkim artysta uosabiający pewną filozofię uprawiania sztuki – koło zamachowe nowoczesności, które nawet dzisiaj zaskakuje aktualnością i odwagą. Teatr reaguje żywo na to, co najbardziej dla nas aktualne i bolesne. Wrócił do roli trybuny, zwierciadła, w którym przegląda się nasza współczesność. Jestem przekonany, że nagrodzone w tej edycji spektakle, sposoby prezentowania sztuki teatralnej, a także reagowanie na rzeczywistość dookoła, na „zaistniałe sytuacje” – wszystko to sprawi, że pamięć o Wyspiańskim, jako apologetcie nowoczesności, będzie nieustannie żywa, pomoże nam spłacić dług wdzięczności wobec tej wybitnej postaci i dodatkowo wzmocni rolę teatru w kulturalnym życiu Krakowa – mówi Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa.

Nagroda za trudny, pandemiczny rok

Teatr w Krakowie ma długą historię, był i jest ważną częścią kultury miasta. Kraków to miasto nie tylko Wyspiańskiego, ale też Swinarskiego, Kantora, Jarockiego, Wajdy, Modrzejewskiej, Solskiego i Osterwy. Na tutejszych scenach pierwsze kroki stawiało wiele gwiazd, tu realizowali swoje pierwsze artystyczne wizje wybitni reżyserzy, scenografowie, choreografowie.

Aktualnie krakowskie teatry publiczne dysponują co najmniej dwudziestoma własnymi scenami, które liczą ponad 5 600 miejsc na widowniach. Obok nich istnieje wiele małych kameralnych scen prywatnych, a także sceny w centrach i ośrodkach kultury. Ze względu na ograniczenia sanitarne w 2020 roku ich potencjał nie mógł być w pełni wykorzystany. Był to rok niezwykle

trudny zarówno dla teatrów, jak i dla widzów. Pandemia nieoczekiwanie wstrzymała działalność teatrów, pozbawiając je możliwości realizowania misji.

W czasie lockdownu artyści i pracownicy teatrów stracili możliwość pracy i źródła dochodu, a widzowie mieli bardzo ograniczony kontakt ze sztuką sceniczną. O ile w 2019 roku tylko na scenach krakowskich teatrów samorządowych zagrano 3785 przedstawień, które obejrzało 982 276 widzów, to w 2020 roku zagrano tylko 1251 przedstawień z udziałem 209 645 widzów w salach, zaś 216 wydarzeń w trybie on-line obejrzało 11 608 widzów. Liczba przedstawień w 2020 roku spadła o ponad 61 proc. w stosunku do roku 2019. Odbyło się też mniej premier. W 2019 roku teatry samorządowe przygotowały 42 premiery, a w 2020 roku 32.

Nowe formy dotarcia do widza

Pandemia zmusiła też twórców i odbiorców sztuki teatralnej do przeniesienia się do Internetu. Wcześniej teatry nie tworzyły treści specjalnie do prezentacji w sieci internetowej. Internet służył im głównie jako narzędzie komunikacji i promocji bieżącego repertuaru, streamingi spektakli zdarzały się okazjonalnie.

Zmieniła to pandemia, która widza posadziła przed monitorem komputera, a twórców teatru pchnęła do szukania możliwości przełożenia języka teatru na język mediów. Krakowskie teatry wdrożyły różne rozwiązania, które pomagają im dołączyć do swojej oferty także realizacje dostępne za pośrednictwem Internetu. To spektakle teatralne były najchętniej oglądane w 2020 roku na uruchomionej w okresie pandemii platformie PLAY KRAKÓW.

Teatr komentuje rzeczywistość

To, jak w teatrze wyglądał 2020 rok, znalazło odzwierciedlenie także w propozycjach zgłoszonych do 10. edycji Konkursu o Nagrodę Teatralną im. Stanisława Wyspiańskiego. W ubiegłym roku udało się zwiększyć środki na wypłatę nagród oraz ustanowić dodatkową kategorię – uzgadnianą corocznie przez Kapitułę Nagrody Teatralnej. Obradująca pod przewodnictwem prof. Jacka Popiela Kapituła Nagrody Teatralnej im. Stanisława Wyspiańskiego, w której pracach uczestniczyło znakomite grono osób związanych z kulturą i życiem teatralnym Krakowa, nie miała jednak łatwego zadania.

– Mimo ograniczeń wynikających z pandemii w 2020 roku na scenach krakowskich teatrów powstało wiele dobrych przedstawień, wiele znakomitych kreacji aktorskich, zrealizowano kilka oryginalnych projektów scenograficznych. Do 10. edycji konkursu wpłynęło 25 wniosków. Dotyczyły one zarówno osób indywidualnych: aktorów, reżyserów, scenografów, jak i duetów aktorskich czy zespołów aktorskich i teatralnych. Niektóre z nich bezpośrednio odnosiły się do pandemicznych wyzwań 2020 roku lub były swego rodzaju komentarzem do pracy osób związanych z teatrem. Wśród nominowanych znalazł się między innymi będący świadectwem pandemicznej rzeczywistości miniseriał „W związku z zaistniałą sytuacją” czy projekt „Okno holenderskie” obrazujący problemy zawodu tancerzy, ich pracy i wynagrodzeń – mówi prof. Jacek Popiel, przewodniczący kapituły.

Laureaci 10. edycji konkursu

Nagrodę główną w wysokości 50.000 zł otrzymał **zespół aktorski spektaklu: „Dialogi polskie”** w reżyserii Mikołaja Grabowskiego, powstałego na scenie Teatru Bagatela, w składzie: **Ewelina Starejki, Urszula Grabowska, Wojciech Leonowicz, Paweł Sanakiewicz, Maciej Sajur, Dariusz Starczewski, Kosma Szyman, Artur Sędzielarz, Izabela Kubrak, Natalia Hodurek.**

Nagrodę specjalną w wysokości 15.000 zł otrzymali: **Eryk Makohon i Paweł Łyskawa z Krakowskiego Teatru Tańca** za instalację performatywną **„Okno holenderskie”**.

Nagrodę specjalną w wysokości 12.000 zł przyznano także **zespółowi tancerzy-performerów** występujących w projekcie **Krakowskiego Teatru Tańca „Okno holenderskie”**: **Natalia Dinges, Alicja Müller, Paulina Nowicka, Michał Przybyła, Agnieszka Skorut, Magdalena Skowron.**

Nagrodę specjalną w wysokości 8.000 zł otrzymały twórczynie miniserialu internetowego **„W związku z zaistniałą sytuacją”** – **Zośka Papużanka** za scenariusz i odtwórczyni głównej roli **Agnieszka Przepiórska-Frankiewicz**. Producent: Teatr Łaźnia Nowa.

Wymienione wysokości nagród to kwoty brutto. Nagrody są dzielone równo pomiędzy laureatów lub liczbę członków zespołu wyróżnionego w danej kategorii.

Laureaci otrzymali nagrody z rąk prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego podczas uroczystej gali, która dziś, 16 grudnia odbyła się w Teatrze Bagatela. Wykład mistrzowski poświęcony patronowi nagrody wygłosił Piotr Augustyniak. Galę uświetnił pokaz fragmentów spektaklu **„Dialogi polskie”**.